

Inhisarlar umum müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 26/V/1941 - Sayı : 4817)

No.
4036

Kabul tarihi
21 - V - 1941

Birinci kısım

Merkez teşkilâtı ve vazifeleri

BİRİNCİ MADDE — Inhisarlar umum müdürlüğü, mülhak bütçe ile idare edilen hükmî şahsiyeti haiz bir Devlet müessesesi olup Gümrük ve inhisarlar ve killiğine bağlıdır.

İKİNCİ MADDE — Inhisarlar umum müdürlüğü; tütün, ispiro ve ispirotlu içkiler, tuz, barut ve patlayıcı maddelerle av malzemesi, fişek ve revolver inhisarlarını, mevzu hükümler dairesinde işletmek ve idare etmek ve bu inhisar maddeleriyle beraber kibrit, çakmak ve çakmak taşı ve oyun kâğıtları inhisarlarının kaçakçılıklarına ait takipleri yapmak vekanunla verilen diğer vazifeleri görmekle mükelleftir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Umum müdürlük teşkilâtı kadrosu bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde ve bu kadrolara dahil memurluklardan ihtisas mevkii olanlar (2) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Umum müdürlük merkez teşkilâtı, Umum müdürün idaresinde iki Umum müdür muavini ile tütün, ispiro ve ispirotlu içkiler, tuz ve satış işleri müdürlükleri ve Hukuk müşavirliği ve Teftiş heyeti ile doğrudan doğruya Umum müdürlüğe bağlı aşağıda yazılı şube ve kalemlerden tereküp eder:

- 1 - Muhasebe şubesi
- 2 - İnşaat şubesi
- 3 - Levazım şubesi
- 4 - Zat işleri şubesi
- 5 - Nakliyat şubesi
- 6 - Kaçak takibat şubesi
- 7 - Evrak şubesi
- 8 - Umum müdürlük kalemi
- 9 - Müdürler encümeni kalemi

BEŞİNCİ MADDE — Umum müdür, Inhisarlar idaresinin âmiri ve hükmî şahsiyetinin mümessili olup Inhisarlar idaresine müteallik kanun, nizamname ve talimatnamelerin iyi tatbikını temin ve murakabe etmek, idare işlerinin iyi yürümesi için icabeden tedbir ve kararları almak ve bunların tatbikına nezaret etmek ve inhisar varidatının artması ve müesseselerinin inkişafı için idarî, fennî, malî ve iktisadî tedbirleri almak vazifeleriyle mükellef ve salâhiyetlerini haizdir.

ALTINCI MADDE — Umum müdür muavinleri, umum müdürün yardımcıları olup Umum müdür tarafından verilecek muayyen vazifeleri görürler. Umum müdürün gaybubetinde tensip edeceği muavin kendisine vekâlet eder.

YEDİNCİ MADDE — Tütün, ispirto ve ispirtolu içkiler, tuz ve satış işleri müdürleri salâhiyet ve mesuliyetlerine tevdi edilen işleri mevzuat ve umum müdür tarafından verilecek direktifler dairesinde icra, tatbik, takip ve intaç ve kendilerine bağlı şube ve müesseselerin mesailerini tanzim, kontrol ve takip etmekle mükelleftirler.

SEKİZİNCİ MADDE — Tütün işleri müdürlüğüne bağlı şubelerle bunların görecekleri başlıca işler şunlardır:

a) Tütün ziraat ve fen şubesi:

Tütün ekimine ve tüccar tarafından alım, satım ve ihracına ait muamelelerin mevzuat dairesinde yapılmasını temin ve murakabe etmek, tütün eksperlerine ait muameleleri yapmak, idare eksperlerinin yetiştirilmesi işlerini, tütünün ıslah işlemleriyle meşgul enstitü ve sair idare müesseselerinin mesailerini tanzim ve kontrol etmek.

b) Tütün alım şubesi:

İdarenin muhtaç olduğu tütün ve tömbekilerin usulü dairesinde satın alınmasını temin, tanzim ve murakabe etmek ve hesaplarını tutmak, avans verme işlerini idare etmek. tütünün rekolte ve piyasa vaziyetlerini takip ve idare, alım eksperlerinin mesailerini tanzim ve takip eylemek.

c) Tütün bakım ve işletme şubesi:

İdarece satın alınan tütünlerin işleme ve bakım işlerini tanzim, idare ve murakabe etmek, fabrikaların yaprak tütün ihtiyaçlarını karşılamak, işleme ve bakım masraflarını tesbit ederek maliyet hesaplarını tutmak, işleme ve bakım eksperlerine ait işler ile meşgul olmak.

d) Tütün fabrikalar şubesi:

Tütün fabrika ve atelyelerinin tesis, tevsi ve ıslahına müteallik tetkikleri ve teknik işleri yapmak, mamulât harman reçetelerini tanzim ve tatbikini kontrol etmek. isci kadrolarını ve ücret hadlerini tesbit, tütün fabrikalarının işletmesini kontrol ve tanzim, fabrikaların malzeme ihtiyaçlarını tesbit ile tedarikini temin, tütün mamulâtı maliyetlerini ve mamulâtın nefasetlerini kontrol etmek ve harmancılara ait işlerle meşgul olmak ve fabrikalara ait bütün hesapları tutmak.

DOKUZUNCU MADDE — İspirto ve ispirtolu içkiler işleri müdürlüğüne bağlı şubelerle bunların görecekleri başlıca işler şunlardır:

a) Müskirat muamelât ve stok şubesi:

Müskirat fabrikalarının ihtiyacı olan iptidâî maddelerin mubayaasını takip ve temin etmek ve hesaplarını tutmak, ispirto ve ispirtolu içkilere ait mevzuatın tatbikini murakabe ve hususî imalâthanelerde bu maddelerin imalâtını takip ve kontrol etmek.

b) Müskirat fen şubesi:

Müskirata ait teknik meseleleri tetkik ve idareye bağlı müskirat lâboratuvarlarının işlerini tanzim ve murakabe etmek, şarap ve sair ispirtolu içkilerin ıslahı için etütler ve araştırmalar yapmak.

c) Müskirat fabrikalar şubesi:

Müskirat fabrika ve imlâhanelerinin tesis, tevsi ve ıslahına müteallik tetkikleri ve teknik işleri yapmak, isci kadrolarını ve ücret hadlerini tesbit etmek, müskirat fabrika ve imlâhanelerinin işletmesini kontrol ve tanzim, fabrikaların malzeme ihtiyaçlarını tesbit ve tedarikini temin etmek, müskirat mamulâtı maliyetlerini ve mamulâtın nefasetlerini kontrol eylemek ve bu fabrikalara ait bütün hesapları tutmak.

ONUNCU MADDE — Tuz işleri müdürlüğüne bağlı şubelerle bunların gö-

recekleri başlıca işler şunlardır :

a) Tuz işletme şubesi :

Tuzlaların tesis, tevsi ve ıslahına müteallik tetkikleri ve teknik işleri yapmak, işçi kadrolarını ve ücret hadlerini tayin etmek, tuzlaların işletmesini kontrol ve tanzim ve malzeme ihtiyaçlarını tesbit ile tedarikini temin ve tuz maliyetini tesbit eylemek.

b) Tuz muamelât ve stok şubesi:

Tuz stoklarının memleket dahilinde nakil ve tevziini ve tuza ait mevzuatın tatbikını temin ve murakabe etmek, tuz satışlarını yapmak ve tuz hesaplarını tutmak.

ON BİRİNCİ MADDE — Satış işlerimüdürlüğüne bağlı şubelerle bunların görecekları başlıca işler şunlardır:

a) Satış stok şubesi:

Mıntaka ve başmüdürlük mamulât ambarlarının stok, sipariş ve tevzi işlerini tanzim ve idare ve bu ambarları kontrol ve mamulâtın avarya ve zuruf işlerini takip etmek, inhisar mamulâtının stok, sevk ve satış hesaplarını ve istatistiklerini tutmak.

b) Satış ticaret şubesi:

İnhisar mamulâtının sürümünü temin edecek propaganda, reklâm, neşriyat ve vergi işlerini, dahilde ve hariçte inhisar maddelerinin ve mamulâtının satışı usul ve muamelelerini, hariçî satışlara ait mukaveleleri tanzim ve tedvir, satışa ait teşkilâtı idare ve hesaplarını ve istatistiklerini tetkik ve tahlil eylemek, senelik istihlâk tahminlerini yapmak, hariçten getirilecek inhisar maddelerinin miktarını tesbit etmek.

c) Barut şubesi:

Barut ve patlayıcı maddelerle av malzemesi, fişek ve revolver inhisarına dahil maddelerin stoklarını, satışlarını ve hesaplarını tanzim ve idare etmek ve bunlar hakkındaki mevzuatın İnhisarlar idaresini alâkadar eden hükümlerinin tatbik ve icrasını temin ve murakabe eylemek.

ON İKİNCİ MADDE — Hukuk müşavirliğinin göreceği başlıca işler şunlardır:

a) Umum müdürlük leh ve alevhindeki bütün dava işlerini avukatlar vasıtasile her derecede takip ve bunların icra muamelelerini intaç eylemek ve kayıtlarını tutmak.

b) Her nevi mahkemeler, icra daireleri ve noterler tarafından Umum müdürlüğe yapılacak tebligatı kabul etmek ve cevaplarını hazırlamak ve alâkalı mercilere tevdi etmek ve takip eylemek.

c) Mülhakat idarelerinin muhakemat işlerini tanzim ve murakabe etmek.

d) Umum müdürlükten tevdi olunacak kanun, nizamname, talimatname ve mukavele projeleri ve Umum müdürlükle bütün, ispirto ve ispirtolu içkiler, tuz ve satış işleri müdürlüklerinden verilecek diğer işler üzerine hukukî mütealea dermeyan etmek.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Teftis heveti Umum müdür namına ve Umum müdür tarafından tesbit edilecek program dairesinde, başlıcaları aşağıda yazılı teftiş ve murakabe vazifelerini görür:

a) İnhisarlar idaresine ait para ve para hükmündeki evrak ile her nevi avniyatı ve bunlara müteallik evrak ve defterleri ve muamelâta ait evrakı tetkik ve teftiş ile vazife, muamele, kayıt ve hesapların usul ve mevzuata ve idarenin menfaatlerine uygun bir şekilde yapılmış olup olmadığını teftiş ve murakabe etmek ve muhfe-

lif işletmelerin teknik bakımından cereyan tarzlarını da kendi ihtisasları dahilinde tetkik eylemek ve bunların neticeleriyle ıslahı için alınması faydalı görülen tedbirlere ait teklif ve mütaleaları Umum müdürlüğe bildirmek.

b) Teftiş neticesinde görülecek vazife suçlarından ve idare zararlarından dolayı fail ve müsebbipleri hakkında tahkikat icra etmek ve evrakını mercilerine vermek, haklarında tahkikat yapılan memurlardan zimmet veya ihtilâsı veya muamelelerinde alâkalı memurun vazifesi başında kalmasını mahzurlu kılacak derece ve mahiyette suiistimalleri görülen veyahut muhafaza veya idaresi altında bulunan para ve para hükmündeki evrakı ve ayniyatı ve bunların defterleriyle evrakını göstermiyen memurlara usulî dairesinde işten el çektirmek.

c) Muameleleri teftiş edilen memurların vasıfları hakkında gizli tezkiye varakları tanzim etmek ve İnhisarlar idaresini alâkalandıran mevzular üzerinde Umum müdürlüğe verilecek sair vazifeleri yapmak.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Muhasebe şubesinin göreceği başlıca işler şunlardır:

Bütçe irat ve masraflarile tahsisat, mütedavil sermaye hasılat ve masraf hesaplarını tutmak, idarenin varidat ve işletme masraflarını, sigorta ve umumî masraf hesaplarını takip ve tesbit, avlık malî istatistikler tanzim eylemek, bilânço hesaplarını tutmak ve bilânçovu tanzim etmek, bütçe ve hesabi katî kanun lâvihalarını hazırlamak, bütün idare teşkilât ve müesseselerinin irat ve masraflarını tetkik ve murakabe etmek ve kanunlarla verilen diğer vazifeleri yapmak.

ON BEŞİNCİ MADDE — İnsaat şubesinin göreceği başlıca işler şunlardır:

İdareye ait her türlü inşaat ve tamiratın plân, proje, keşif ve şartnamelerini usul ve mevzuatı dairesinde hazırlamak, idareye ait binaların yeniden inşaa, tamir veya tadil işlerinin yapılmasını temin, tanzim ve kontrol etmek ve bunlara müteallik hesapları tutmak, idare binalarının yangına ve her türlü afetlere karşı korunması işleriyle meşgul olmak.

ON ALTINCI MADDE — Levazım şubesinin göreceği başlıca işler şunlardır:

a) Subelerince hazırlanan şartnamelere göre idarenin ve müesseselerinin levazım alım işlerine, bunların satışına, inşaat ve sair taahhütlere ait ve ihaleye müteallik bütün işleri yapmak.

b) İdarenin ve müesseselerinin levazım stoklarını, zamanında temin etmek, iyi halde bulundurmamak, ihtivac ve talebe göre tevzi etmek

c) İdarenin ve müesseselerinin avniyat hesaplarını tutmak.

ON YEDİNCİ MADDE — Zat işleri şubesinin göreceği başlıca işler şunlardır:

İdare memurlarının sicil dosyalarını tutmak, memurların tavin, terfi, nakil, mezuniyet ve teczive ve tekaüflüklerine müteallik muameleleri Umum müdürün emir ve talimatı ve mevzuat dairesinde yapmak, bilûmum harcırah işlerini ifa ve kontrol ve seferberlik işlerini tanzim ve idare etmek.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Nakliyat şubesinin göreceği başlıca işler şunlardır:

İdare mallarını idarenin vasıtalarile veya müteahhitler marifetile mürettep mahallere göndertmek ve bunlara ait hesapları tutmak, ihale suretile yapılacak nakliyata ait şartnameleri hazırlamak ve bu işleri tanzim ve murakabe etmek.

ON DOKUZUNCU MADDE — Kaçak takibat şubesinin göreceği başlıca işler şunlardır:

İnhisar maddeleri kaçakçılığının sebep ve âmilleri üzerinde tetkikler yaparak

men ve takibine müteallik işlerin mevzuat dairesinde cereyanını, merkez ve taşra takip ve muhafaza teşkilâtının faaliyetlerini tanzim ve idare etmek ve bu hususta istatistikler vücade getirmek, takip ve muhafaza teşkilâtına tevdi olunan para cezalarına ait tebliğ ve tahsil işlerinin ve kaçak ikramiyeleri tevzilerinin kanun ve usul dairesinde yapılmasını takip ve murakabe eylemek.

YIRMİNCİ MADDE — Evrak şubesinin göreceği başlıca işler şunlardır:

Umum müdürlüğe gelen ve umum müdürlükten çıkan evrakı kaydetmek ve yerlerine dağıtmak, tamimler, kanunlar, nizamnameler ve talimatnameleri ve sairiyi tab ve tevzi, tercüme işlerini idare, evrak dosyalarını ve mahzenini tanzim, muhafaza ve idare etmek.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Umum müdürlük kaleminin göreceği başlıca işler şunlardır:

Umum müdürlükçe resen yapılan muhaberele ve tebliğatı icra ve umum müdürlüğe vaki her nevi müracaatları ve umum müdürlüğün vereceği mahrem ve müteferrik işleri tetkik, takip ve intaç ve bunlara müteallik dosyaları tanzim eylemek.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Müdürler encümeni : Umum müdürün reisliği altında umum müdür muavinleri, tütün, ispirto ve ispirtolu içkiler, tuz ve satış işleri müdürlerle hukuk müşaviri ve muhasebe müdüründen tereküp etmek üzere teşkil edilir.

Encümen, en az haftada bir gün ve icabında umum müdürün davetile her zaman ve mutlak ekseriyetle toplanır ve kararlarını mevcudun ekseriyetile verir. Müsavat halinde reisin bulunduğu tarafın reyini tercih olunur.

Encümen azaları reylerinden mesuldürler. Umum müdür, mesuliyeti kendisine ait olmak üzere encümen kararile mukayyet olmayabilir.

Bu encümenin göreceği başlıca işler şunlardır:

a) Umum müdürlükten tevdi edilen bütçe ve bilânçoyu ve bütçe münakale tekliflerini vekâlete arzedilmek üzere tetkik ile bunlar hakkında karar vermek.

b) İnhisarlar umum müdürlüğüne ait kanun veya nizamname projelerini vekâlete arzedilmek üzere tetkik etmek.

c) 5 000 liradan yukarı alım, satım ve taahhüdât hakkında karar vermek.

d) İnhisar maddelerile idarenin mamulâtının dahilî satış tarifelerini Gümrük ve inhisarlar vekâletinin tasvibine arzedilmek üzere tetkik ve tasdik etmek.

e) Umum müdürlük ile eşhas ve hususî ve resmî müesseseler arasında tahaddüs eden bütçe sarfiyatından mütevellit ihtilâf ve davalardan 3 000 liraya kadar olanlarının sulhan halli ve bu davaların açılmasından sarfınazar veya takibiünden feragat edilmesi veya kayıtlarının terkini hakkında karar vermek (terk olunacak menfaat veya tediye olunacak meblâğ 3 000 liradan fazla ise Muhasebei umumiye kanunu hükümleri dairesinde muamele olunur).

Mütedavil sermayeden mütevellit bu kabîl ihtilâf ve davaların miktarı ne olursa olsun sulhan halli veya davanın açılmasından vaz geçilmesi veya takibinden feragat olunması hakkında karar vermek.

f) Harice ve Türkiyede bulunan kor diplomatiğe mensup zevata ve yabancı vapurlara satılacak inhisar maddeleri ve mamulâtı ile yaprak veya kıyılmış tütünlerin satış fiyatlarını tetkik ve tesbit etmek (bu nevi mamullerin zarfları üzerinde hususî alâmetler bulunur).

g) Taşra ve fabrikalar memur ve müstahdem kadrolarının tevzii ve bunların ihtiyaca göre tadili ve mevcut kadroyu aşmamak üzere memleket dahilinde

idare ve satış memurluğu ihdas veya ilgası veya teşkilatın mahal ve irtibatlarının değiştirilmesi ve vekâletin tasvibine arz edilmek üzere fabrika, atelye, işleme evleri, imlâhane, tuzla ve eenebi memleketlerde şube veya acentahklar ihdası veya bunları ilgası hakkında karar vermek.

h) Umum müdürün havale edeceği her nevi hususat hakkında karar vermek;

Bu encümen kalemî, encümenin kararlarını zapt ve tanzim ve bu kararları İnhisarlar tetkik ve murakabe heyetile müdürlüklere ve şubelere tevdi ve buna ait kayıt ve dosyaları tertip ve muhafaza eylemekle mukelleftir.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Gümrük ve inhisarlar vekâletine bağlı bir tetkik ve murakabe heyeti teşkil edilmiştir. Bu heyete dahil memurlardan her birinin çalışma merkezleri icaba göre vekâletçe tesbit edilir.

Heyetin reisi müşterek kararname ile, heyetin azasile diğer memurları Gümrük ve inhisarlar vekillîğince tayin olunur. Bu heyetin reis ve azalarile diğer memurları inhisarlar memurlarının haiz oldukları haklara sahip ve İnhisarlar tekait sandığına dahildirler ve bunların aylıkları ile her türlü masrafları İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesinden ödenir.

Bu heyetin yapacağı işler şunlardır:

İnhisarlar umum müdürlüğünün her nevi muamelelerinden vekâletçe lüzum görülenlerini tetkik ve murakabe etmek, inhisar işlerinin gidişlerini takip eylemek, idarenin daha verimli çalışması için icabeden etütleri yapmak, İnhisarlar umum müdürlüğünün vekâlete taallük eden işlerle vekâlete mevdu sair inhisar işlerini ve bunların muhaberelerini idare etmek ve vekillikçe verilecek diğer vazifeleri görmek.

İkinci kısım

Taşra teşkilâtı ve vazifeleri

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — İnhisarlar umum müdürlüğünün taşra teşkilâtı başmüdürlük ve merkeze bağlı tütün ve müskirat fabrika ve atelyeleri, işleme ve bakım grup müdürlükleri ile tuzla müdürlüklerinden ve başmüdürlüklere bağlı müdürlük, muntaka mamulât ambarları âmirlikleri, başmemurluk, memurluk, tütün işleme ve bakım evleri ve imlâhane âmirliklerinden ve tuzla müdür ve memurluklarından tereküp eder.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Başmüdürler kendilerine bağlı teşkilâtın âmiri ve Umum müdürlüğün mümessili olup muntakaları muamelâtından Umum müdürlüğe karşı mesuldürler.

Başmüdürler İnhisarlar idaresine müteallik bilûmum muamelâtı usul ve mevzuat dairesinde ifa ve murakabe ederler ve başmüdürlük teşkilâtında bulunan memurlar hakkında icabında tahkikat yapmağa ve yaptırmağa ve lüzumu halinde suçlu memurları usulü dairesinde işten menetmeğe salâhiyetlidirler.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Başmüdürlük teşkilâtına dahil bulunan müdürlük, başmemurluk, memurluk, Tuzla müdürlüğü ve Tuzla memurluğu ve diğer memurlar mertebeleri sırasile başmüdürlüğe bağlıdır.

Bu teşekküllerin başında bulunan müdür, başmemur veya memur, bulunduğu mahalde idarenin âmiri ve mümessili olup mafevk âmirine karşı mesuldür.

Taşra teşkilâtında çalışan muhakemat âmir ve memurlarına da icabında Umum müdürlükçe buldukları yerlerde idareyi temsil salâhiyeti verilebilir.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Tütün ve müskirat fabrika ve atelye ve imlâhane ve grup müdürlükleri, birer müdürün idaresi altında olup doğrudan doğruya taallük ettikleri tütün vepa ispirto ve ispirtolu içkiler işleri müdürlüklerine bağlıdır. Bu müesseselerin müdürleri emirleri altında bulunan fabrika ve müesseselerin mevzuat dairesinde ve iktisadî icaplara göre idaresinden, işletilmesinden ve inzibatından mesuldürler.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Merkeze bağlı Tuzla müdürlükleri:

Çamaltı, Çankırı ve Yavşan Tuzla müdürlükleri Tuz işleri müdürlüğüne bağlı olup bu müesseselerin müdürleri tuz istihsalâtının en iyi ve en ehven şartlar dairesinde yapılmasını ve tuzlanın inzibat ve her türlü muamelâtını mevzuat dairesinde temin, tanzim ve idare ile mükelleftirler.

Üçüncü kısım

Müşterek hükümler

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — İnhisarlar umum müdürü ile muavinleri müşterek kararname ile, beşinci ve daha yukarı derecedeki inhisar memurları ve alelûmum müfettişler ve muavinleri Umum müdürün inhası ve Gümrük ve inhisarlar vekilinin tasdikile, daha aşağı derecedeki memurlarla müteferrik ve muvakkat müstahdemler Umum müdür tarafından tayin olunur.

Umum müdür, müteferrik ve muvakkat müstahdemlerden bir kısmının tayin ve tahvili salâhiyetini başmüdürlere, fabrika, atelye ve tuzla müdürlüklerine tevdi edebilir. Umum müdürlük muhasebe müdürünün tayini 2996 sayılı kanunun 9 ncu maddesinin son fıkrası hükmüne tâbidir.

OTUZUNCU MADDE — İnhisarlar umum müdürlüğü kadrosuna dahil memurların, memurluk vasıf ve şartları, sicil, tahvil, becayış ve istifaları, yıllık, mazeret, askerlik ve sıhî mezuniyetleri, tedavi, harcırah, aylık tediyesi, vekâlet aylığı, vekâlet emrine alınma, kadro sebeble açıkta kalma, işten el çektirme bakımlarından tâbi olacakları hükümler Memurin ve Maaş kanunlarının maaşlı memurlara tanıdığı hakları geçmemek üzere nizamname ile tesbit edilir.

Memurin kanununun dördüncü maddesinin muaddel (Z) fıkrası hükmü, bu kanunun neşrinden sonra alınacak veya bu tarihten sonra yabancılarla evlenecek memurlar hakkında tatbik olunur.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — 1609 sayılı kanun hükümleri mahfuz olmak üzere İnhisarlar idaresi memurları memuriyet vazifelerinden mütevellit veya vazifelerinin ifası sırasında hâdis olan suçlarından dolayı Memurin muhakemat kanununa tâbidir.

Bunlardan müşterek kararname ile tayin olunanlar hakkında yapılacak tahkikat Gümrük ve inhisarlar vekâletince vekâlet erkânından teşkil edilecek bir heyet tarafından yapılır. Lüzum veya meni muhakemeleri hakkındaki karar Devlet şifrası ikinci dairesince verilir.

Bunların haricinde kalan memurlar hakkında usulen yapılacak tahkikat neticesine göre lüzum veya meni muhakeme kararı vermeğe salâhiyetli merciler aşağıda gösterilmiştir:

a) Tütün, ispirto ve ispirtolu içkiler, tuz, satış işleri müdürleri, hukuk müşaviri, teftiş heyeti reisi, zat işleri müdürü, tetkik ve murakabe heyeti azası ve memurları hakkında Vekâlet memurin muhakematı encümeni.

b) «A» fıkrası dışında kalan merkez memurları ile başmüdürler ve doğrudan doğruya Umum müdürlüğe bağlı teşkilâtın müdürleri hakkında Umum müdürlükte teşkil edilecek Memurin komisyonu.

c) Taşranın diğer memurları hakkında, buldukları kaza veya vilâyet idare heyetleri.

«A» ve «B» fıkralarında yazılı mercilerle vilâyet idare heyetlerince verilen kararların ikinci derecede tetkik mercii Devlet şûrası ikinci dairesidir. Kaza idare heyetleri tarafından verilen kararlar vilâyet idare heyetlerince tetkik edilir.

«B» fıkrasında yazılı Memurin komisyonu, umum müdür muavinlerinden birinin reisliği altında umum müdür tarafından seçilecek tütün, ispirto ve ispirto lu içkiler, tuz veya satış işleri müdürlerinden biri ile zatişleri müdüründen teşkil edilir. Komisyonun raportörlüğü zatişleri müdürlüğü tarafından yapılır.

Bu komisyon; tayinleri umum müdürün salâhiyetine dahil bulunan memurların intihap, terfi, takdir, taltif, tahvil ve becayışları ve bunlara benzer zat muameleleri hakkında da istişarî mahiyette karar verir.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Memurlar hakkında Memurin kanununda yazılı inzibatî cezalar mezkûr kanundaki esaslar dairesinde İnhisarlar umum müdürlüğü memurları hakkında da tatbik edilir.

Bu cezaları tatbika salâhiyetli merciler aşağıda gösterilmiştir:

a) Kararname ile tayin edilen memurlar hakkında Devlet şûrası İkinci dairesi,

b) 31 nei maddenin «A» fıkrasında vazıh olanlar hakkında vekâlet İnzibat komisyonu,

c) 31 nei maddenin «B» fıkrasında yazılı memurlarla aşağıdaki fıkrada yazılı Mahallî inzibat komisyonuna dahil memurlar hakkında umum müdürlük İnzibat komisyonu,

d) Bunlar haricinde kalan taşra memurları hakkında başmüdürlüklerde ve doğrudan doğruya umum müdürlüğe bağlı teşekküllerde bu teşkilâta dahil memurlar arasından umum müdürlükçe seçilecek üçer kişilik İnzibat komisyonları.

İhtar cezası âmirler tarafından resen de verilebilir.

Umum müdürlük İnzibat komisyonu umum müdür muavinlerinden birinin reisliği altında umum müdür tarafından seçilecek, tütün, ispirto ve ispirto lu içkiler, tuz ve satış işleri müdürlerinden ikisi ile Hukuk müşaviri ve Zatişleri müdüründen teşkil edilir.

Memuriyetten çıkarma ve sınıf indirme cezaları itiraz edilmese dahi bir üst derece mercii tetkikine tâbidir.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Merkezde umum müdür muavinlerinden birinin reisliğinde Muhasebe müdürü veya tevkil edeceği bir memurla Levazım müdürü ve bir alım şefinden ve işin taallûk ettiği şubenin müdürü ile bir mütehasıs veya fen memurundan mürekkep bir Mubayaa komisyonu teşkil edilir.

Bu komisyonun vazifeleri:

Yaprak tütün, tönbecki ve müs kirata ait üzüm, incir, anason ve arpa gibi iptidâi maddeler hariç olmak üzere yapılan alım, satım, inşaat, nakliyat ve kira işleri hakkında eksiltme, arttırma veya pazarlık yaparak ilk ihale kararı vermektir.

Bu işlere ait hazırlıklar alâkalı şubece ve kanunî merasimi Levazım şubesince yapılır.

Mülhakatın müteferrik alım, satım, inşa, nakil ve kira işlerini merkezden verecek salâhiyet dairesinde görmek üzere Başmüdürlük, fabrika, atelye, yaprak tütün grubu ve merkeze bağlı Tuzla müdürlüklerinde en büyük âmir veya tevkil

edeceği kimse ile muhasebeci ve alâkadar şube âmir veya memurundan ve şube teşkilâtı bulunmayan yerlerde memurlar arasından seçilecek bir memurdan ve lüzumuna göre bir mütehasıs veya fen memurundan müteşekkil birer mubayaa komisyonu bulunur.

Mubayaa komisyonları, bütçeye taallük eden ihale işlerinde Arttırma, eksiltme ve ihale kanunu ve mütedavil sermayeye müteallik işlerde mevzu usuller daireesinde muamele yaparlar.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Umum müdürlükçe memurlar arasından seçilecek beş kişiden teşekkül etmek üzere merkezde bir Muayene komisyonu kurulur.

Bu komisyona bunlar arasından kimin riyaset edeceği umum müdürlükçe tayin edilir.

Azalar işlerin mahiyetlerine göre değiştirilebilir.

Bu komisyonun vazifesi; Merkez mubayaa komisyonunca satın alınan bütün eşya ve maddelerin taahhüt, mukavele, şartname ve nümunesine uygun olup olmadığını, muayene ve icabında tecrübe ile tesbit etmektir.

Taşrada yapılacak mubayaa muayenelerinin kimler tarafından yapılacağı Umum müdürlükçe tesbit olunur.

Mubayaa komisyonu reisi ve azaları hiç bir sebeple muayene komisyonuna reis veya aza seçilemezler.

Dördüncü kısım

Müteferrik hükümler

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — İnhisarlar umum müdürlüğü yapacağı inşaat ve tesisata muktazi arazi, arsa ve binaları icabında menafii umumiye için istimlâk kararnamesi ve zeyilleri hükümlerine göre istimlâk edebilir.

OTUZ ALTINCI MADDE — İnhisarlara ait fabrika ve atelvelerde müdür, işletme âmiri ve makinistlerin ve sehir ve kasabalar haricindeki iş yerlerinde daimî vazife gören memur ve müstahdemlerden icabedenlerin kendileri ve aileleriyle birlikte oturmaları için idarece ikametgâh yaptırılabilir.

Bunlardan, Umum müdürlükçe takdir edilecek bir kira alınır. Evvelce yaptırılmış olan ikametgâhların inhisar memurlarına icarı da bu hükme tâbidir. Tuzlalarda oturan memur ve müstahdemlerden kira alınmaz.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Tenzilât miktarı satış bedelinin yüzde yirmi beşini tecavüz etmemek üzere İnhisarlar umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerine nevi, miktarı ve yapılacak tenzilât nisbeti Gümrük ve inhisarlar vekâletince tesbit edilmek suretile ihtivaeleri için tenzilâtla inhisar mamulâtı verilebilir.

Şu kadar ki, tütün fabrika ve atelyeleri bakım ve isleme evlerinde çalışan işçilere vekâletçe tensip edilecek miktar dahilinde parasız sigara verilebilir.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — 3656 sayılı kanununun 19 ncü maddesine göre kadroları İnhisarlar umum müdürlüğü bütçelerine bağlı «D» cetvelile tesbit edilen müstahdemler, 2921 sayılı İnhisarlar tekaüt sandığı kanunu hükümlerinden istifade ederler.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — İnhisarlar umum müdürlüğü kadrolarına dahil memur ve müstahdemlerden emsallerine göre fevkalâde mesaieleri görülenlere

bütçedeki tahsisattan Gümrük ve inhisarlar vekâletince tesbit edilecek esaslar dairesinde bir aylıkları tutarını geçmemek üzere İnhisarlar umum müdürlüğünce ikramiye verilebilir.

Fevkalâde bir hizmet veya gayreti görülen veya yaptığı işin hususî ve mümtaz bir kıymeti bulunanlara Gümrük ve inhisarlar vekilinin tensibile bu miktardan fazla ikramiye verilmesi de caizdir.

KIRKINCI MADDE — Ambar, fabrika, atelye, işleme evleri, imlâhane ve tuzlalarda ve sevkiyat, satış ve tüttün transfer işlerinde mesai saatleri haricinde çalıştırılmalarına lüzum ve zaruret görülecek olan memurlara mesai saatleri dışında çalışacakları müddetler için nizamname ile tayin edilecek esaslar dairesinde munzam ücret verilebilir.

KIRK BİRİNCİ MADDE — 31 - V - 1930 tarih ve 1660 sayılı kanunun 2, 3 ve 4 ncü maddeleriyle 29 - IV - 1933 tarih ve 2159 sayılı kanunun 4 ncü maddesi ve bu kanuna muhalif diğer hükümler ilga edilmiştir.

MUVAKKAT BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun meriyeti tarihinde bağlı (1) numaralı cetvelde istihdam edilecek olan memurların dereceleri, almakta oldukları ücret miktarına göre tesbit edilir. Şöyle ki:

Bu ücret 3656 numaralı kanuna bağlı cetveldeki derece ücretlerinden hangisine intibak ediyorsa alâkalı memur o dereceye, intibak etmiyorsa en yakın dereceye, almakta olduğu ücretle dahil sayılır.

Aldığı ücret 3656 numaralı kanunun müteakip iki derece ücretinden ikisine de müsavî vaziyette olanlar almakta oldukları ücretle üst dereceye dahil sayılırlar.

Yukarıki esaslara göre dereceleri tesbit edilenlerin almakta oldukları aylıklar ördikleri derece aylığından fazla ise bu fazlalık terfi ile telâfi edilinceye kadar bütçe tasarruflarından verilir. Noksan olanların farkının verilebilmesi ise kıdem aranmaksızın buna ehliyetlerinin tavin mereilerince tasdik ve kabulüne bağlıdır.

MUVAKKAT İKİNCİ MADDE — Bu kanuna bağlı kadronun tatbiki vüzünden açıkta kalacaklara İnhisarlar umum müdürlüğünde geçen her hizmet senesine mukabil son aldıkları aylık üzerinden bir aylık tutarı tazminat verilir. Hizmet senesi hesabında altı aydan az kesirler atılır fazlası bir sene sayılır.

Bu tazminat açıkta kaldıkları müddetçe her ay basında birer aylık olmak üzere tesvive edilir.

Derecelerine muadil veya müktesen hakları mahfuz kalmak üzere bir aşağı derecede vanabilecekleri bir ise tavin edilenlerin veya bu suretle teklif edilen vezifevi kabul etmeyenlerin vevahut 3656 veya 3659 sayılı kanunların sümülüne dahil daire ve müesseselerde aylıklı iş alanların tazminatları bu yeni vaziyetlerin hudusunu takip eden ay basından itibaren kesilir.

Tazminat hakkı sakıt olmadan veya tavin edildiği ise baslamak ölenlerin mütebaki tazminatları maaşa müstahak ailelerine defaten verilir.

KIRK İKİNCİ MADDE — Bu kanun 1 haziran 1941 tarihinden muteberdir.

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Gümrük ve inhisarlar ve Maliye vekilleri memurdur.

22 mayıs 1941

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret	D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
<i>Vekâlete bağlı tetkik ve murakabe heyeti</i>				4	Satış ve reklâm mütehasısı	1	300
2	Reis	1	500	4	Teknik şef	1	300
3	Aza	1	400	7	Fen memuru	3	170
4	»	5	300	8	» »	5	140
4	Muamelât müdürü	1	300	9	» »	6	120
6	» » muavini	1	210	10	» »	1	100
7	Kısım âmiri	3	170	12	» »	2	75
8	Masa âmiri	1	140	10	Ressam	1	100
10	Memur	3	100	5	Şube ve kısım şefi	4	260
11	»	1	85	6	» » »	6	210
12	»	1	75	7	» » »	41	170
		—		5	Mesul muhasip	1	260
		18		6	» »	2	210
				7	» »	1	170
<i>Merkez</i>				7	Başveznedar, veznedar	1	170
1	Umum müdür	1	600	8	» »	2	140
2	» » muavini	2	500	9	» »	1	120
2	Tütün, ispirto ve ispirto lu içkiler, tuz ve satış işleri müdürleri	4	500	7	Kısım ve masa âmiri	2	170
3	Hukuk müşaviri	1	400	8	» » »	33	140
3	Teftiş heyeti reisi	1	400	9	» » »	36	120
3	Şube müdürü	2	400	10	Memur	87	100
4	» »	17	300	11	»	65	85
5	» »	2	260	12	»	35	75
4	» » muavini	1	300	13	»	31	60
5	» » »	1	260	14	»	3	50
6	» » »	4	210	6	Avukat	1	210
4	Başmüfettiş	2	300	7	»	1	170
5	Müfettiş	4	260	8	Doktor	1	140
6	»	9	210			—	484
7	»	9	170	<i>Mülhakat</i>			
8	»	7	140	3	Başmüdür	3	400
9	» muavini	10	120	4	»	15	300
4	Yüksek mühendis ve mimar, mühendis ve mimar	4	300	5	»	15	260
5	» » »	4	260	5	» muavini	1	260
6	» » »	12	210	6	» »	2	210
7	» » »	1	170	6	Şube müdürü	2	210
8	» » »	1	140	6	Kimyager	1	210
5	Başkimyager	1	260	6	Mülhak müdür, mesul muhasip, şube, kısım âmiri veznedar	3	210
6	Kimyager	4	210	7	» » »	58	170
7	»	5	170	8	» » »	85	140
3	»	1	140				

D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret	D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
9	Başmemur, masa âmiri, muhasip veznedar, veznedar	81	120	8	Mesul muhasip	6	140
10	Başmemur, muhasip veznedar, veznedar memur	281	100	8	Kimyager	2	140
11	İdare memuru, satış memuru, muhasip veznedar, veznedar	498	85	8	Makinist	2	140
12	» » »	339	75	8	Marangozhane şefi	1	140
13	» » »	347	60	8	Fen memuru	13	140
14	» » »	293	50	8	Şube âmiri	9	140
7	Avukat	3	170	8	Kısım âmiri	23	140
8	»	2	140	8	Muhasip veznedar	1	140
9	»	1	120	8	İmlâhane şefi	2	140
10	»	4	100	9	Mesul muhasip	3	120
11	»	9	85	9	Makinist	1	120
12	»	4	75	9	Fen memuru	9	120
13	»	11	60	9	Şube âmiri	4	120
14	»	3	50	9	Masa âmiri	16	120
		2061		9	Veznedar	1	120
				9	İmlâhane şefi	1	120
				10	Makinist	1	100
				10	Fen memuru	8	100
				10	Memur, muhasip veznedar, veznedar	115	100
				11	» » »	148	85
				12	» » »	86	75
				13	» » »	133	60
				14	» » »	52	50
				3	Teknik şef, Baş eksper, eksper, baş harmancı, istifçi-başı, harmancı	2	400
				4	» » » »	2	300
				5	» » » »	6	260
				6	» » » »	11	210
				7	» » » »	43	170
				8	» » » »	54	140
				9	» » » »	24	120
				10	» » » »	33	100
				11	» » » »	34	85
				12	» » » »	11	75
				7	Doktor	2	170
				8	»	1	140
				9	Doktor operatör	1	120
				9	Dişçi	1	120
				10	Doktor	7	100
				11	»	3	85
				11	Eczacı	1	85
				10	Muallim	2	100
				12	Baş hemşire	1	75
						Yekûn	960

Tütün ve müskinat fabrika, atölye, imlâhane, tuzla ve yaprak tütün bakım ve işleme evleri

3	Müdür	5	400
4	»	7	300
5	»	2	260
6	»	7	210
7	»	3	170
8	»	1	140
9	»	1	120
4	» Muavini	1	300
5	» »	3	260
4	Şube müdürü	1	300
4	İmalât »	1	300
5	Şef	1	260
6	Mesul muhasip	3	210
6	Şef	3	210
6	Yüksek mühendis ve mimar mühendis ve mimar	2	210
6	Şarap mutabassısı	2	210
6	Fen memuru	1	210
6	Kısım âmiri	4	210
7	Mesul muhasip	5	170
7	Şef	1	170
7	Kimyager	1	170
7	Makinist	3	170
7	Fen memuru	11	170
7	Kısım âmiri	9	170
7	Şube âmiri	6	170

[2] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret	D.	Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
	<i>Merkez</i>			5	Şef	1	260
				6	»	1	210
4	Satış ve reklâm mütehasısı	1	300	6	Şarap mütehasısı	2	210
4	Teknik şef	1	300	6	Kısım âmiri	2	210
5	Başkimyager	1	260	7	» »	1	170
5	Şube ve kısım şefi	2	260	7	Şube âmiri	2	170
6	» » »	2	210	7	Fen memuru	4	170
7	» » »	2	170	8	» »	5	140
		9		3	Teknik şef, başeksper, eks- per, başharmancı, istifçi başı, harmancı	2	400
	<i>Tütün ve müskirat fabrika, atolye, imlâhane, tuza ve yaprak tütün bakım ve işleme evleri</i>			4	» » »	2	300
4	Müdür	2	300	5	» » »	6	260
4	İmalât müdürü	1	300	6	» » »	11	210
						42	

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası

22 - V - 1941 ve 1/264

*Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkere-
nin tarih ve numarası*

22 - V - 1941 ve 1/395

*Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların
cilt ve sayfa numaraları*

Cilt Sayfa

6 2

18 32,49,67;92,108:115